

Sietse Kuipers

**Oefenen met
werkwoordspelling
voor groep 7 en 8**

Auteur: Sietse Kuipers
Omslagontwerp: Studio Willemien Haagsma bNO
© 2018 Visual Steps B.V.

Eerste druk: augustus 2018

ISBN 978 90 5905 405 9

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, uitgeleend, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door middel van fotokopieën, opnamen, of welke wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 168 Auteurswet 1912 j^o het besluit van 20 juni 1974, Stb. 351, zoals gewijzigd bij het Besluit van 23 augustus 1985, Stb. 471 en artikel 17 Auteurswet 1912, dient men de daarvoor verschuldigde vergoedingen te voldoen aan de Stichting Reprorecht (Postbus 882, 1180 AW Amstelveen). Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgaven in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16 Auteurswet 1912) dient men zich tot de uitgever te wenden.

Ondanks alle aan de samenstelling van de tekst bestede zorg, kan noch de redactie, noch de auteur, noch de uitgever aansprakelijkheid aanvaarden voor eventuele schade, die zou kunnen voortvloeien uit enige fout, die in deze uitgave zou kunnen voorkomen.

In dit boek kunnen namen voorkomen van gedeponeerde handelsmerken. Deze namen zijn in de tekst niet voorzien van een handelsmerksymbool, omdat ze slechts fungeren als aanduiding van de besproken producten. Hierbij wordt op geen enkele wijze getracht inbreuk te maken op de rechten van de handelsmerkhouders.

Wil je meer informatie?

www.visualstepseducatief.nl

Heb je vragen of suggesties over dit boek?

E-mail: info@visualsteps.nl

Abonneren op de gratis Visual Steps Educatief nieuwsbrief:

www.visualstepseducatief.nl

Inhoudsopgave

Voorwoord	5
Informatie voor ouders, verzorgers en docenten	6
Oefentaak 1	7
Oefentaak 2	9
Oefentaak 3	11
Oefentaak 4	13
Oefentaak 5	15
Oefentaak 6	17
Oefentaak 7	19
Oefentaak 8	21
Oefentaak 9	23
Oefentaak 10	25
Oefentaak 11	27
Oefentaak 12	29
Oefentaak 13	31
Oefentaak 14	33
Oefentaak 15	35
Oefentaak 16	37
Oefentaak 17	39
Oefentaak 18	41
Oefentaak 19	43
Oefentaak 20	45
Oefentaak 21	47
Oefentaak 22	49
Oefentaak 23	51
Oefentaak 24	53
Oefentaak 25	55
Oefentaak 26	57
Oefentaak 27	59
Oefentaak 28	61
Oefentaak 29	63
Oefentaak 30	65
Oefentaak 31	67
Oefentaak 32	69
Oefentaak 33	71
Oefentaak 34	73
Antwoorden en uitleg	75
Verantwoording	97
Bijlage Ondersteuning (Inclusief hulp via de nummers naast de opgaven)	99
Jouw resultaten	103

Voorwoord

Wanneer schrijf je nu een 'd' aan het einde van een werkwoord en wanneer een 't'? En hoe vervoeg je nu sterke en onregelmatige werkwoorden, zoals lopen – liep – gelopen en hebben – had – gehad. Op school heb je hier vast al uitleg over gehad, maar het kan lastig blijven.

Goed vervoegen van werkwoorden leer je vooral door het veel te doen. Dit boek helpt je daarbij.

In dit boek vind je heel veel opgaven. Deze opgaven staan bij elkaar in oefentaken. Je zou iedere dag zo'n oefentaak kunnen maken, maar een paar keer per week kan natuurlijk ook. Zo leer je door te oefenen steeds beter werkwoorden vervoegen!

Weet je niet zo goed wat er bedoeld wordt met een opgave, dan vind je op pagina 99 de *Bijlage Ondersteuning*, met uitleg over de opgaven.

Daarnaast staat naast iedere opgave een nummer tussen * *, zoals *1*. Dit nummer verwijst naar de informatie op pagina 101. Weet je tijdens het maken van de opgaves even niet meer wat het juiste antwoord is, bekijk dan even deze aanwijzing.

Aan het eind van het boek op pagina 75 vind je de antwoorden van alle opgaven en, waar nodig, uitleg. Op pagina 103 kan je het aantal goede en foute antwoorden noteren.

Naast ieder antwoord staat wat voor soort opgave het was. Dat is handig als je merkt dat je vaak dezelfde soort opgave fout maakt. Je kan er zo achter komen welke soort opgave dat is. Als je dat weet kan je die opgaven nog eens extra oefenen of vragen om uitleg. Je gebruikt daarvoor de lijst met typen opgaven op pagina 97. Moeilijk? Vraag dan of iemand je wil helpen!

O ja, je kan de bladen van een taak uit het boek scheuren. Misschien vind je dat wel zo handig.

Veel succes met het maken van de opgaven!

Sietse Kuipers

P.S.

Als je vindt dat iets niet goed is in het boek of je hebt een goed idee, dan hoor ik dat graag van je.

Het e-mailadres is: info@visualsteps.nl

Tip

Online toets

Heb je alle oefeningen in het boek gemaakt, dan kan je op de website www.visualstepseducatief.nl/toetsen een toets maken. Als je deze toets goed hebt gemaakt, krijg je zelfs een diploma dat je kan afdrukken en bewaren!

Informatie voor ouders, verzorgers en docenten

Dit boek laat kinderen oefenen met werkwoordspelling. De hapklare oefentaken van 30 opgaven kan het kind in ongeveer 20 minuten op zijn gemak zelfstandig maken, bijvoorbeeld aan de keukentafel. Zo ziet u dat het kind ook daadwerkelijk serieus de opgaven maakt en niet stiekem op zijn telefoon zit. Daarom zijn de opgaven ook op papier en niet op de computer of tablet.

De opgaven bevatten lesstof die voldoet aan de kerndoelen voor werkwoordspelling in groep 7 en 8.

De opgaven kunnen worden nagekeken. Achter in het boek op pagina 75 vindt u de antwoorden, meestal aangevuld met een korte uitleg.

Bij ieder antwoord staat een code die refereert aan een type opgave in de verantwoording op pagina 97. Merkt u dat het kind bepaalde typen opgaven vaker fout heeft, dan kan dat een reden zijn om hem nog wat uitleg te geven over dat onderwerp of nog eens extra te laten oefenen. Op pagina 99 vindt u eventueel de *Bijlage Ondersteuning*. Deze kan het kind eventueel bekijken. Daarnaast staat naast iedere opgave een nummer tussen * *, zoals *1*. Dit nummer verwijst naar de informatie op pagina 101. Weet het kind tijdens het maken van de opgaves even niet meer wat het juiste antwoord is, laat hem dan even deze aanwijzingen bekijken.

U heeft de mogelijkheid om een oefentaak apart aan het kind aan te bieden door de taak uit te scheuren via de perforatierand. Een andere mogelijkheid is om de antwoorden achter in het boek uit te scheuren en apart te houden van de rest van het boek.

Online toets

Heeft het kind alle oefeningen in het boek gemaakt, dan kan hij op de website www.visualstepseducatief.nl/toetsen een toets maken. Als deze toets goed is gemaakt, krijgt hij een diploma.

Andere boeken en de Visual Steps Educatief nieuwsbrief

Naast deze uitgave zijn er nog andere boeken verkrijgbaar, bijvoorbeeld over taal, rekenen en studievaardigheden of voor andere groepen. Op www.visualstepseducatief.nl vindt u een overzicht van alle titels.

Op die website kunt u zich ook met enkele muisklikken aanmelden voor de gratis Visual Steps Educatief nieuwsbrief die per e-mail wordt verspreid.

Oefentaak 1

1. Moeder, het eten br _____ aan! (aanbranden - nu) *4*
2. Mies heeft de kat geaai _____. (aaien) *1*
3. De verkoper b _____ me deze dvd aan! (aanbevelen - verleden tijd) *5*
4. De directeur heeft een van zijn medewerkers een gouden horloge
aangeb _____. (aanbieden) *5*
5. Karel, k _____ je eindelijk eens aan! (aankleden - nu) *4*
6. De oplichter werd voor de rechtbank aangekl _____. (aanklagen) *1*
7. Mijn zusje aan _____ de zanger van die popgroep!
(aanbidden - verleden tijd) *5*
8. Eindelijk is de dag van mijn verjaardag aangebr _____. (aanbreken) *5*
9. Dat oude roestige schip _____ vlak naast ons mooie jacht aan.
(aanleggen - nu) *1*
10. Dat product wordt als onbetrouwbaar aangem _____. (aanmerken) *2*
11. Eindelijk b _____ de dag aan waar we zo naar uitzagen.
(aanbreken - verleden tijd) *5*
12. Voor die gelegenheid heeft hij zijn mooiste kleren aange _____.
(aandoen) *5*
13. Karel m _____ zich aan voor de hardloopwedstrijd. (aanmelden - nu) *4*
14. Karel heeft zojuist dat lastige onderwerp aanger _____. (aanroeren) *1*
15. Hij br _____ de verf aan met een spatel in plaats van een kwast.
(aانبrengen - verleden tijd) *5*
16. Meester heeft duidelijk aangege _____ wat wel en niet mag. (aangeven) *5*

17. Jan moe _____ zijn beste vriend aan. (aanmoedigen - nu) *1*
18. Die oplichter heeft mijn oma een prul aangesm _____. (aansmeren) *1*
19. Mijn vrienden dr _____ mij erop aan open kaart te spelen.
(aandringen - verleden tijd) *5*
20. Blijkbaar heeft ze al die ellende niet aange _____. (aankunnen) *5*
21. Welke mobiele telefoon _____ je me aan? (aanraden - nu) *4*
22. Op het strand van Vlieland is een dode potvis aangesp _____.
(aanspoelen) *1*
23. Omdat de regen aanh _____ moesten wij de tent verplaatsen naar een
hoger gedeelte. (aanhouden - verleden tijd) *5*
24. Mijn vader heeft gisteravond een bromfietser aanger _____. (aanrijden) *5*
25. De winkelier r _____ moeder een dure stofzuiger aan. (aanraden - nu) *4*
26. De soldaten worden door de sergeant aangesp _____. (aansporen) *1*
27. Toen hij haar aan _____ bloosde ze. (aankijken - verleden tijd) *5*
28. Onze hond heeft vannacht drie keer aangesl _____. (aanslaan) *5*
29. De generaal aanv _____ de nederlaag van zijn leger. (aanvaarden - nu) *4*
30. Katrien heeft zich verschrikkelijk aanges _____ (aanstellen) *1*

Antwoorden en uitleg

Voor leerlingen

Hieronder vind je de antwoorden op de opgaven. Ze staan **vetgedrukt** in de linkerkolom. In de twee kolommen ernaast staat, waar nodig, uitleg.

Voor ouders

In de laatste kolom staat een code. Die verwijst naar wat voor soort opgave het was. Op pagina 97 staan de betekenissen van alle codes. Stel, uw kind maakt een aantal fouten. Het valt u op dat eenzelfde code steeds weer opduikt. Door de betekenis van die code op te zoeken, kunt u nagaan welk type opgave zo vaak fout gaat. Deze wetenschap stelt u in staat passende uitleg te geven, of voor extra oefenmateriaal te zorgen.

Oefentaak 1

1	brandt	aanbranden - brandt aan - brandde aan - aangebrand	P
2	geaaid	aaïen - aait - aaide - geaaid	RW
3	beval	aanbevelen - beval aan - aanbevolen	SOW
4	aangeboden	aanbieden - bood aan - aangeboden	D
5	kleed	aankleden - kleedt aan - kleedde aan - aangekleed	P
6	aangeklaagd	aanklagen - klaagt aan - klaagde aan - aangeklaagd	RW
7	aanbad	aanbidden - aanbad - aanbeden	SOW
8	aangebroken	aanbreken - brak aan - aangebroken	D
9	legt	aanleggen - legt aan - legde aan - aangelegd	P
10	aangemerkt	aanmerken - merkt aan - merkte aan - aangemerkt	RW
11	brak	aanbreken - brak aan - is/heeft aangebroken	SOW
12	aangedaan	aandoen - deed aan - aangedaan	D
13	meldt	aanmelden - meldt aan - meldde aan - aangemeld	P
14	aangeroerd	aanroeren - roert aan - roerde aan - aangeroerd	RW
15	bracht	aanbrengen - bracht aan - heeft aangebracht	SOW
16	aangegeven	aangeven - gaf aan - aangegeven	D
17	moedigt	aanmoedigen - moedigt aan - moedigde aan - aangemoedigd	P
18	aangesmeerd	aansmeren - smeert aan - smeerde aan - aangesmeerd	RW
19	drongen	aandringen - drong aan - heeft aangedrongen	SOW
20	aangekund	aankunnen - kon aan - aangekund	D
21	raad	aanraden - raadt aan - raadde aan - aangeraden	P
22	aangespoeld	aanspoelen - spoelt aan - spoelde aan - aangespoeld	RW
23	aanhield	aanhouden - hield aan - heeft aangehouden	SOW
24	aangereden	aanrijden - reed aan - aangereden	D
25	raadt	aanraden - raadt aan - raadde aan - aangeraden	P
26	aangespoord	aansporen - spoort aan - spoorde aan - aangespoord	RW
27	aankeek	aankijken - keek aan - heeft aangekeken	SOW
28	aangeslagen	aanslaan - sloeg aan - aangeslagen	D
29	aanvaardt	aanvaarden - aanvaardt - aanvaardde - aanvaard	P
30	aangesteld	aanstellen - stelt aan - stelde aan - aangesteld	RW

Oefentaak 2

1	prezen	aanprijzen - prees aan - heeft aangeprezen	SOW
2	aangesloten	aansluiten - sloot aan - aangesloten	D
3	Aanvaardt	aanvaarden - aanvaardt - aanvaardde - aanvaard	P
4	aangetekend	aantekenen - tekent aan - tekende aan - aangetekend	RW
5	sneed	aansnijden - sneed aan - heeft aangesneden	SOW
6	aangesproken	aanspreken - sprak aan - aangesproken	D

Verantwoording

Het onderwijs onderscheidt twee typen spelling, namelijk het spellen van werkwoorden en niet-werkwoorden. Iets nauwkeuriger: het spellen van onveranderlijke en veranderlijke woorden. Dit boek bevat oefenstof over de eerste groep: veranderlijke woorden.

Het kind krijgt een complete zin te zien waarin een persoonsvorm of een deelwoord onvolledig wordt weergegeven. Het kind vult deze persoonsvorm of dit deelwoord op de juiste manier aan.

De opgaven zijn onder te verdelen in de volgende categorieën:

SOW	Opgaven over sterke en onregelmatige werkwoorden: Dat zijn opgaven over werkwoorden waarin de klinker verandert. Bijvoorbeeld: hij <i>loopt</i> – hij <i>liep</i>
RW	Opgaven over regelmatige werkwoorden: Dat zijn opgaven waarbij je moet weten of je een d of een t moet gebruiken. Bijvoorbeeld: is het ik <i>word</i> of ik <i>wordt</i> ?
P	Opgaven over persoonsvormen: Dat zijn opgaven waarbij je het werkwoord moet invullen dat past bij woorden als 'ik', 'jij' en 'wij'. Bijvoorbeeld: <i>lachen</i> – ik <i>lach</i>
D	Opgaven over deelwoorden: Dat zijn opgaven waarbij je het werkwoord moet invullen dat past bij zinnnetjes als 'ik heb', 'jij hebt' en 'wij hebben'. Bijvoorbeeld: <i>lachen</i> – ik heb <i>gelachen</i>

Bijlage Ondersteuning

In deze bijlage vind je extra uitleg bij de opgaves. Deze kun je doorlezen voordat je de opgaven gaat maken of als je merkt dat je regelmatig fouten maakt.

Stap 1: Ontdekken welk woord in een zin een werkwoord is

Een werkwoord verandert als je er **ik** of **hij** of **jij** voor zet.

rennen - ik ren - hij rent

voeden - ik voed - jij voedt

Stap 2: Wanneer schrijf je nu een d of t aan het einde van een werkwoord?

Daar zijn regels voor. Als je die kent, kun je alle opgaven zonder fouten invullen.

Werkwoorden zijn in twee groepen verdeeld:

1. Werkwoorden zonder d of t aan het einde van de ik-vorm.

Bijvoorbeeld: rennen – ik **ren**
stoppen – ik **stop**

Dan werkt het zo:

Als je de zin hardop zegt, hoor je vanzelf welke letter(s) je moet schrijven.

	<i>Nu</i>	<i>Vroeger</i>
Rennen	ik ren, jij rent, ren jij?	hij rende, wij renden
	<i>Nu</i>	<i>Vroeger</i>
Stoppen	ik stop, jij stopt, stop jij?	hij stopte, wij stopten

Tip: bij het deelwoord gebruik je altijd de letter die je bij 'vroeger' hoort:

hij rende – hij heeft gerend

hij stopte – hij is gestopt

2. Werkwoorden met een d of een t aan het einde van de ik-vorm.

Bijvoorbeeld: rusten – ik **rust**
voeden – ik **voed**

Dan werkt het zo:

Als je de zin hardop zegt, hoor je niet welke letter je moet schrijven. Opletten dus!
Dit zijn de regels die je moet kennen:

	<i>Nu</i>	<i>Vroeger</i>
Rusten	ik rust, jij rust, rust jij?	hij rustte, wij rustten
Voeden	ik voed, jij voedt, voed jij?	hij voedde, wij voedden

Tip: bij het voltooid deelwoord gebruik je altijd de laatste letter van de ik-vorm:

ik rust – zij heeft gerust

ik voed – hij heeft gevoed

- Lees verder op de volgende pagina -

D's en t's zijn alleen lastig bij de werkwoorden met een d of een t aan het einde van de ik-vorm. Daar kun je niet horen wat erachter moet.

Er is een trucje:

Vervang zo'n werkwoord door het werkwoord *stoppen*. Dan hoor je in een Nu-zin wanneer je een t moet schrijven.

hij stopt = hij voedt

hij stopt = hij redt

hij stopt = hij rustt

(Eigenlijk is het hij **rustt**, maar je schrijft nooit twee t's aan het einde van een woord.)

Help – ik kan het niet horen!

Twijfel je bij een werkwoord in een 'vroeger'-zin of er **te** of **de** achter hoort?

Is het schrobben – schrob - schrobte of schrobde?

Is het maken – maak – maakte of maakde?

Is het krabben – krab - krabte of krabde?

Is het leven – leef – leefte of leefde?

Dan gebruik je de truc met het **KoFSCHiP**. Zo werkt die truc:

Eindigt de ik-vorm van een werkwoord op de letters **K - F - S - C - H - P** ?

Zet dan altijd **te** achter de ik-vorm in een 'vroeger'-zin.

stoppen – ik stop – stopte

Eindigt de ik-vorm van een werkwoord NIET op **K - F - S - C - H - P** ?

Zet dan altijd **de** achter de ik-vorm in een 'vroeger'-zin.

schrobben - ik schrob - schrobde

Tip

Nummers naast de opgaven

Op de volgende pagina vind je nog een handig hulpmiddel bij het maken van de opgaven!

Dit verwijst naar de nummers die je rechts naast de opgaves ziet.

Hulp via de nummers naast de opgaven

Rechts naast de opgaven zie je een nummer tussen * * staan. Weet je even niet zo goed wat het juiste antwoord is, gebruik dan dit nummer en kijk op deze pagina. Je krijgt dan een aanwijzing die je waarschijnlijk het juiste antwoord weer laat herinneren!

1

Dit werkwoord gaat als:

rennen - rent - rende - gerend

2

Dit werkwoord gaat als:

stoppen - stopt - stopte - gestopt

3

Dit werkwoord gaat als:

rusten - rust - rustte - gerust

4

Dit werkwoord gaat als:

voeden - voedt - voedde - gevoed

5

Helaas is er voor dit werkwoord geen regel.

Het is dus een werkwoord dat je moet onthouden.